

Recensie: Anne De Smet

Roel Verniers, Clara van den Broek: 'Sommige dingen (vallen in het water)' *Over afscheid moeten nemen van het leven en van elkaar*. Uitgeverij Vrijdag, 2012. ISBN 97846001 170 2. www.uitgeverijvrijdag.be (Kanker/Slokdarmkanker/Uitzaaiingen in de hersenen/ ED)

Soort boek/ ziekte/ stijl:

Vierdelig literair juweeltje bestaande uit een radiogesprek, columns, gedichten en een muziektheatervoorstelling over een 'ideale wereld die ten onder gaat', uitwerking en verwerking van de dodelijke ziekte kanker bij Roel Verniers. De term 'kanker' is een paraplueterm voor wel meer dan honderd ziekten met een gemeenschappelijke eigenschap: de onbeheerste deling van lichaamscellen. Elk jaar krijgen ongeveer 100 000 mensen een vorm van kanker. Verteld en geschreven met het gevoel dat mensen in eenzelfde situatie op een of andere manier geholpen kunnen worden.

Over de schrijvers:

Roel Verniers (1973), Vlaams schrijver, columnist en theatermens is 37 jaar oud wanneer hij aan kanker overlijdt in 2011. Met zijn vrouw Clara, een actrice, vormde hij 'een Disney-koppel van ware liefde'. In 2012 speelt zij met hun twee kinderen Anais en Wolf de première van het zelf geschreven theaterstuk over de 'zilverbier', een boodschap van hoop en optimisme. Zie ook: http://nl.wikipedia.org/wiki/Roel_Verniers

Korte beschrijving:

Roel Verniers is gulzig en snel in het leven. Als bodem van het gezin is hij in strijd met kanker en verlangt er elke dag naar om het leven te herdefiniëren: 'Wie langdurig ziek valt, moet op zoek naar woorden om zichzelf opnieuw uit te vinden'. Er komen veel reacties op zijn columns in de Morgen en Facebook wat hem verbaast. Hij raakt bevriend met Friedl'Lesage van radio 1. Hun correspondentie mondt uit in een fors radiogesprek over het leven en aan te raden boeken. De wereld die aan zijn voeten lag zou hij wel verpletteren maar 'het is geen kwestie van willen of kunnen maar het is mijn lijf, het is mijn hoofd, het zijn de medicijnen, de cellen, goed en kwaad die delen'. Hij pendelt tussen keukentafel, zithoek en bed: 'hun huis, plaats van herinnering *par excellence* is bezoedeld'. Beloftes aan zijn vrouw en kinderen vallen vaak in het water. De boksbal in de kelder om erop los te slaan dient om minder kwaad te zijn. Dan komt er palliatieve zorg met de 'keizerin morfine die je bedje wel spreidt, maar je bij de man houden, ho maar'. De overblijvers- drie zilverbieren op een vlot van wrakhout na de zondvloed, geharnast om te overleven in extreme omstandigheden- moeten zich alleen zien te redden, kunnen tegen veel en koesteren de mooie herinneringen tijdens het 'idiote verwerkingsproces' met een theaterstuk als krachtig bewijs.

Wat viel op:

Hoe moeilijk het is om 'pluk de dag' in praktijk te brengen met kankeruitzaaiingen; de moed die het vergt om stop te zeggen tegen alle behandeling wanneer de levenskwaliteit in de knel komt.

Citaten:

Pag. 10: "Het valt me trouwens op dat zoveel mensen van dichtbij of veraf met kanker te maken hebben, maar dat er zelden vrank en vrij over gesproken wordt. Een beetje

als een miskraam. Veel verborgen verdriet. Ik ben dankbaar dat ik het mijne voorlopig kan delen.”

Pag. 13: “Eind juni bracht een taxi Roel naar de VRT. Hij had zijn stok meegebracht. Een stok met vuurrode vlammen. En zijn boeken. En zijn kwetsbaarheid. We zijn de studio ingegaan voor een radiogesprek dat één van de moeilijkste was die ik tot nog toe heb gedaan.”

Pag. 18: “We proberen elkaar te sparen door erover te praten. (...) De behandelingen vergen zoveel van je lichaam en geest dat je niets anders kan. Ook tegenover de kinderen proberen we het te benoemen, al is dat veel moeilijker, omdat je hen wil beschermen. Dus ja, de afspraak is dat je het niet verzwijgt. Dat is zelfs geen afspraak. Ik ben het levende bewijs dat daar een kanker zit.”

Pag. 32: “Nu ik ziek ben, vind ik die authentieke schrijftoon wel. Het maakt mij gelukkig dat ik iets heb waar ik mijn hele leven zo naar heb verlangd en dat het ook zin heeft dat ik het doe. Want dat is ook een reden waarom ik dat verlangen opgeborgen had, omdat ik dacht dat het geen zin had. Er zijn zoveel boeken die verschijnen, waarom wil je er dan nog één van jezelf tussenwringen?”

Pag. 58: “Als ik hem drie weken later vertel dat het mentaal toch niet zo lekker spoort, kijkt hij- en met hem zijn leger assistenten- eerst heel lang naar zijn schoenen, dan weer naar het bed met daarin de mond die heeft gesproken, zegt dan ‘bon’ en verlaat de kamer. In zijn spoor, als het slijm van slakken, zijn gevolg. Met wat pinten loopt het tussen ons wel los. Maar nooit eerder voelde ik me meer auto in een garage, als die middag in Leuven.”

Pag. 63: “Wat me het meest onderuithaalt, is de vraag of ik de moed zou hebben om te zeggen: ‘stop’. Dat ze het lek in de boot niet meer moeten dichten. Dat ze alle behandelingen mogen stopzetten. Dat moment bepalen houdt verband met mijn definitie van levenskwaliteit, hoeveel belang ik eraan hecht, en waar ik de lat leg. Maar zal die lat blijven liggen als ik dan onder al die kookmutsen kijk? In de ogen van mijn vrouw? Die van mijn kinderen? ”

Pag.181: “Wat doet een mier nu op zee, denkt ze bij zichzelf. En ze haalt haar schouders op. ‘ik haat het. Ik haat het. Ik haat het. Als vadermier hier was, zou alles veel makkelijker gaan. Waarom moest dit gebeuren. Waar is hij nu. Met zijn zachte buik. En zijn stem. Zijn grapjes. Hij was altijd zo heerlijk luid.”

Trefwoorden:

Kanker, afscheid

Themawoorden:

Veerkracht; verwerking, verlangen

Extra:

Roel Verniers in gesprek met Friedl’Lesage zoek op zondag 26.6.11 op de site

<http://www.radio1.be/programmas/frdl/archief>,

<http://www.radio1.be/programmas/friedl/afschied-van-roel-verniers-heruitzending-zondag-259> en [http://www.demorgen.be/tvmedia/roel-verniers-1973-2011-](http://www.demorgen.be/tvmedia/roel-verniers-1973-2011-a1323812/)

[a1323812/](http://www.demorgen.be/tvmedia/roel-verniers-1973-2011-a1323812/)

[a1323812/](http://www.demorgen.be/tvmedia/roel-verniers-1973-2011-a1323812/)

Columns in *De Morgen*:

<http://www.demorgen.be/alle-nieuws-over-roel-verniers/>

